

Verslag Alzheimer Café Tilburg 11 februari 2025

Thema: Autorijden en dementie

Te gast is Rudy van Esch, rijsschoolhouder en o.a. gespecialiseerd in het begeleiden van rijtesten.

Autorijden geeft veel mensen een gevoel van vrijheid. Het is fijn om te gaan en te staan waar je wilt en niet afhankelijk zijn. Maar, mag je nog autorijden met dementie? Is dat nog veilig? Wie bepaalt of je wel of niet mag autorijden?

Rudy is rijsschoolhouder en geeft o.a. rijlessen aan mensen met een lichamelijke beperking en aan mensen die in een beperking hebben in hun cognitie, waarbij we kunnen denken aan dementie, Parkinson en bv. autisme. Ook is hij gespecialiseerd in het begeleiden naar rijtesten toe. Hij komt in beeld nadat door een medisch specialist (doorgaans een geriater of neuroloog) een diagnose gesteld is. Bij de vraag wanneer het nog verantwoord is dat een persoon met dementie auto mag rijden, hanteert het CBR een codering. De specialist geeft een code af, die varieert van 0 tot 3 volgens onderstaand overzicht:

CDR score 0	geen cognitieve stoornissen
CDR score 0.5	zeer lichte cognitieve stoornissen
CDR score 1	lichte stoornissen
CDR score 2	matige ernstige stoornissen
CDR score 3	ernstige stoornissen

Bij 0,5 tot 1 mag je rijden, vanaf score 2 mag je niet meer rijden. Bij een score tussen 0,5 en 1 bepaalt het CBR of iemand op een veilige en verantwoorde manier kan blijven autorijden, er moet dan een rijtest worden gedaan. Dit kan doorgaans buiten een rijsschool om, maar Rudy adviseert om eerst contact te leggen met een rijsschool, bij voorkeur met een gespecialiseerde instructeur. Vanwege de spanning die een rijtest met zich meebrengt, vindt hij het verstandig dat de persoon in kwestie eerst enkele rijlessen neemt, zodat de instructeur kan zien hoe het rijden gaat en kan beoordelen waar extra aandacht aan gegeven moet worden. Te denken aan aandachtverdeling snelheid, stuurhouding, reactievermogen, plaats op de weg. Zo heeft een rijtest de meeste kans van slagen.

Als Rudy wordt benaderd voor het begeleiden naar een rijtest, dan wil hij eerst kennismaken met de persoon voor wie de aanvraag geldt. Het is prima als daar een partner, zoon of dochter bij aanwezig is. In zo'n eerst contact beoordeelt hij of het überhaupt zinvol is een rijtest aan te vragen en indien dat het geval is, maakt hij een afspraak voor een eerste rijles zonder verplichtingen. Hij geeft dan een eerlijk advies of het zinvol is om naar een rijtest toe te gaan werken. Dit ook gezien de kosten. Rudy gaat uit van max. 5 rijlessen (in een automaat). Het evaluatiegesprek voert hij bij voorkeur in aanwezigheid van de partner, zoon of dochter.

Concludeert de instructeur dat een rijtest kans van slagen heeft, dan is de procedure als volgt:

1. Vul de gezondheidsverklaring in, een schriftelijke of digitale gezondheidsverklaring. De papieren versie kun je ophalen bij de gemeente of een CBR-kantoor, de digitale versie kun je vinden op www.CBR.nl.
2. Het CBR bepaalt de vervolgstappen, bijv. naar welke medisch specialist je verwezen wordt, waarschijnlijk onafhankelijk arts en/of specialist. Het verslag moet worden opgestuurd naar het CBR.
3. Dan volgt de reactie van het CBR of je wel of niet een rijtest mag doen.
4. Tot slot volgt de beoordeling CBR rijgeschiktheid.

(In de bijlagen treft u een aantal documenten die de hele procedure nader uitleggen).

*Er wordt een filmpje vertoond waarin een en ander wordt verduidelijkt.
Na de pauze komt een aantal vragen aan de orde, hieronder de antwoorden.*

Heb je een aandoening die van invloed kan zijn op je rijvaardigheid, dan dien je zelf hiervan je verzekering op de hoogte te stellen en te vragen naar eventuele consequenties. Iedere verzekering heeft andere voorwaarden. Bij een positieve rijtest, mag je verzekeringstechnisch ook blijven rijden.

Rudy lest uitsluitend in auto's met een automaat. Na het aanvragen van een rijtest, bepaalt het CBR of je de rijtest in een eigen auto mag doen of in een lesauto. Op het formulier wordt dit aangegeven met de letters BEVM, respectievelijk BLVM.

Heb je toestemming om te blijven autorijden, dan geldt dat afhankelijk van het ziektebeeld voor 1, 3 of 5 jaar. Denkt men vóór het verstrijken van deze periode dat het ziektebeeld verslechtert, dan kan men een tussentijdse oproep van het CBR aanvragen. Dit kan bv ook een partner of familielid doen.

Ook een huisarts kan de diagnose dementie geven, maar de huisarts is niet bevoegd om een codering af te geven. Wordt de diagnose door een geriatr of neuroloog gesteld, dan wordt vaak ook al aangegeven of de arts het wel of niet verantwoord acht dat men auto blijft rijden en volgt de code-vermelding (na te lezen in het verslag van de arts).

Krijgt men code 2 of 3 dan mag men geen auto meer rijden maar ook geen motor. Brommobiel, fiets, bromfiets, e-bike vallen niet binnen deze maatregel. Uiteraard moet men zelf beoordelen of deelnemen aan het verkeer met een van genoemde vervoermiddelen nog verantwoord is.

Kom je goed door de rijtest, dan mag je met je eigen auto blijven rijden, maar is het niet toegestaan om autoritten voor het werk uit te voeren.

Gesteld wordt dat mensen met dementie vaak niet het inzicht hebben dat het niet meer verantwoord is om auto te rijden. Het is dan lastig om die persoon er toe te bewegen actie te ondernemen. Hoe ga je dat gesprek aan? Laura antwoordt dat het heel belangrijk is het gesprek hierover aan te gaan, bv samen met de huisarts.

Tip: kijk eens op de site van dementie.nl bij het onderwerp autorijden en dementie.

Het was een interessante avond, die met dank aan Rudy van Esch wordt afgesloten.

**Onze volgende Café-avond is op dinsdag 11 maart 2025,
waar we in gesprek gaan met casemanagers Ans Scheffers en Karin Panis.**

U bent allen weer Van Harte Welkom!